

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.III.10.099/2013/4.szám

A Kúria a dr. Beregi Zoltán ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt Megyei Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Igazgatósága alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Veszprémi Munkaügyi Bíróságon 4.M.213/2011. szám alatt indított és a Veszprémi Munkaügyi Bíróság 2012. november 6-án kelt 4.M.213/2011/34. számú ítéletével befejezett perében - amely perbe az alperes pernyertessége érdekében főosztályvezető jogtanácsos által képviselt NRSZHbeavatkozóbeavatkozott - a jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Veszprémi Munkaügyi Bíróság 4.M.213/2011/34. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült illetéket a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

Azigénylő biztosított rokkantsági nyugdíjra való jogosultságát megszüntették, majd feléledés címén a Regionális Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság határozatával 2010. december 14-i folyósítási kezdettel havi 68.165 forint rokkantsági nyugdíjat állapított meg 55%-os

össz-szervezeti egészségkárosodására figyelemmel.

Az igénylő fellebbezése folytán eljáró Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság határozatával az elsőfokú határozatot akként változtatta meg, hogy a rokkantsági nyugdíj folyósításának kezdő időpontjaként 2010. augusztus 1. napját határozta meg, utalva az alperesi beavatkozó (NRSZH) másodfokon eljáró orvosi bizottságának szakvéleményén alapuló szakhatósági állásfoglalására, miszerint az igénylő 56%-os egészségkárosodása ezen korábbi időpontban már fennállt.

A határozatot az igénylő keresettel támadta meg a munkaügyi bíróság előtt és kérte annak megállapítását, hogy össz-szervezeti egészségkárosodása már 2009. december 8-án fennállt, ezért a rokkantsági nyugellátásra való jogosultsága feléledésének időpontját utóbb szakértői véleményre hivatkozva 2010. január 26. napjában kérte meghatározni.

Az alperes és a beavatkozó a kereset elutasítását kérték, fenntartották a másodfokú társadalombiztosítási határozat ténybeli és jogi indokait.

A Veszprémi Munkaügyi Bíróság 4.M.213/2011/34. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Döntése indokolásában a munkaügyi bíróság hivatkozott arra, hogy a perben két igazságügyi orvosszakértő is kirendelésre került, akik közül dr. N. L. szakvéleményében a felperes 50%-os össz-szervezeti egészségkárosodását már 2010. január 26-tól megállapíthatónak véleményezte, míg dr. M. T. igazságügyi orvosszakértő a feléledés időpontját 2010. augusztus 1. napjában határozta meg. Figyelemmel az NRSZH orvosi bizottságainak szakvéleményében és az azokkal egyező dr. M. T. igazságügyi szakértő véleményében írtakra hozta meg a munkaügyi bíróság döntését, indokolva azt, hogy az ellátásra való igényjogosultság a társadalombiztosítási másodfokú határozat szerint megállapított időpontjában miért helytálló és miért találta elfogadhatónak döntése alapjául dr. M. T. szakértő véleményét. Hivatkozott arra, hogy dr. N. L. igazságügyi orvosszakértő a tárgyaláson történt meghallgatásakor a 2010. januári feléledési időpontot azért tartotta elfogadhatónak, mert az egyes össz-szervezeti egészségkárosodások matematikai összegzése értékelésének módszerére vonatkozóan egy 2009. évben tartott szakmai iránymutatási értekezlet új kereteket adott, ami alapján a néhány százalékos eltérés az össz-szervezeti egészségkárosodás megítélésében korrigálható lett volna. A bíróság ezt a megállapítási módszert azonban nem fogadta el. Amennyiben egy 2009. évi szakmai iránymutatás az össz-szervezeti egészségkárosodás számítási módjára vonatkozóan az addigi gyakorlattal eltérő megállapítási módot engedett volna, akkor ezen számítási móddal élhetett volna az igazságügyi szakértő a felperes 2010. április 8-i

vizsgálatához kapcsolódóan összeállított szakvéleményében is. Amennyiben az igazságügyi szakértő a korábbi szakvéleményében az akkori időpontban elfogadott szakmai irányelvek alapján határozta meg a felperes össz-szervezeti egészségkárosodásának mértékét - márpedig ezzel kapcsolatban kétségek egy korábbi eljárásban a felperes másik perében nem merültek fel - akkor az abban a szakvéleményében írtak bizonyítják a felperesnek az akkor fennálló egészségi állapotát. Az akkori szakvélemény megállapításai pedig a felperes jelen perbeli kereseti állításait nem támasztották alá. Ezen túlmenően dr. N. L. igazságügyi orvosszakértő rögzítette azt is, hogy 2009. december hónapban az orvosi bizottság általi vizsgálat időpontjában a felperes gerinc vizsgálati lelete még nem is állt rendelkezésére.

Mindezekre figyelemmel a bíróság dr. M. T. igazságügyi orvosszakértő és az NRSZH szakvéleményében foglaltakra alapítva döntött a felperes keresete tárgyában és utasította azt el.

Az ítélet ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel törvénysértésre, a Pp. 177. § (1) és 183. § (3) bekezdésében, valamint a Pp. 7. §-ában írtak megsértésére hivatkozva és az ítélet hatályon kívül helyezését, a bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítását kérte.

Felülvizsgálati kérelmének indokai szerint a munkaügyi bíróság az igazságügyi szakértői vélemények közötti ellentétet nem oldotta fel, ezt csak egy újabb szakértő kirendelésével lett volna módja megtenni és a felperest nem oktatta ki a további szakértői bizonyítás lehetőségéről. A munkaügyi bíróság által elkövetett szabályszegések csak egy újabb szakvélemény beszerzésével lennének orvosolhatók, amely kétségmentesen döntené el azt az orvosi szakmai kérdést, hogy a felperes egészségkárosodása mikor érte el azt a kritikus határt, amely időponttól kezdődően a rokkantsági nyugdíjra való jogosultsága feléledt. Amennyiben egy szakkérdést csak és kizárólag szakvélemény alapján lehet eldönteni, a bírói mérlegelés szabadsága nem terjedhet odáig, hogy két ellentétes álláspont közül az egyik önkényes kiválasztásával legyen módja ítéletet hozni.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a munkaügyi bíróság ítéletének hatályban tartását kérte, kiemelve azt, hogy a bírói gyakorlat szerint az NRSZH által adott orvosi vélemények is szakvéleményeknek minősülnek. A munkaügyi bíróság eleget tett a tényállás tisztázási kötelezettségének, több szakértőtől is szerzett be szakvéleményt és a rendelkezésére álló szakvéleményeket okszerűen értékelve megalapozottan döntött. Nem volt ésszerű indok, ok arra nézve, hogy további bizonyítási eljárás, ütköztetés folytatását rendelje el pusztán azért, mert a bizonyítékok döntő többsége a felperes kereseti kérelmének megalapozatlanságát támasztotta alá. A bíróság orvosi szakkérdésben döntött, hiszen ez

volt a per tárgya, azonban ezt orvosszakértői vélemények alapján a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegeléssel tette.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúriának a felülvizsgálati kérelemben foglaltak szerint azt kellett vizsgálnia, hogy a munkaügyi bíróság az eljárásjogi és anyagi jogi szabályokat betartva hozta-e meg döntését és mindezt abban a körben vizsgálta, amelyben a felülvizsgálati kérelemben sérelmezte a felperes az ítéletet.

A munkaügyi bíróság a jogszabályok helyes értelmezésével rendelkezett igazságügyi orvosszakértői vélemények beszerzéséről. Ezt követően két egymástól teljesen elkülönült különböző orvosi testület és orvosszakértői vélemény egybehangzó megállapítása volt az, hogy a felperesnek a törvényi változás folytán az új normák szerint az össz-szervezeti egészségkárosodása mely időponttól áll fenn.

Minden betegséget értékelve jutott az NRSZH mindkét fokú orvosszakértői bizottsága, illetve dr. M. T. igazságügyi orvosszakértő az egészségkárosodás mértéke meghatározására, illetve az össz-szervezeti egészségkárosodás időpontjának bekövetkezésére és azt a felperes sem tudta kétséggé tenni, így további orvosi vizsgálat szükségtelen lett volna.

A Pp. 177. § (1) bekezdése a bíróság kötelezettségévé teszi, hogy a perben szakértő kirendelésével tisztázza azokat a tényeket, körülményeket, amelyek megállapításához olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik.

A Pp. 182. § (3) bekezdése szerint, ha a szakvélemény homályos, hiányos, önmagával vagy más szakértő véleményével, illetve a bizonyított tényekkel ellentétben állónak látszik, vagy helyességéhez egyébként nyomatékos kétség fér, a szakértő köteles a bíróság felhívására a szükséges felvilágosítást megadni. A fél erre irányuló indítványa alapján a bíróság más szakértőt rendelhet ki.

A Kúria több eseti döntésében, így az Mfv.III.11.120/2010/3. számú ítéletében is rögzítette, hogy a Pp. 182. § (3) bekezdése értelmében a szakvélemény aggályosságát, ellentmondásosságát a bíróságnak elsődlegesen a szakvélemény kiegészítésével, a szakértő felvilágosítás adására való felhívásával, ennek sikertelensége esetén más szakértő kirendelésével kell felszámolnia.

A Kúria a Tny. 36/A. § (1) bekezdés a) pontja és a Pp. 183. § (3)

bekezdése alkalmazása kapcsán már korábbi határozataiban kifejtette azt is, hogy az egészségkárosodás valós és helyes mértékének meghatározása, illetve az egyéb kérdések (kezdő időpont), orvosi szakkérdések, tehát szakértő megválaszolását igénylik. A rokkantságon alapuló ellátások tárgyában hozott társadalombiztosítási határozatok alapjául szolgáló, az NRSZH bizottságai által adott szakvélemények/szakhatósági állásfoglalások és a társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata iránti perben beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemények orvosszakmai kérdésekben kimutatható ellentmondásait, amennyiben az eltérések a per eldöntésére kihatással bírnak, a bíróságnak további szakértői bizonyítás elrendelésével kell feloldania, az orvosszakmai kérdésben kimutatható ellentmondások bírói mérlegelés útján nem oldhatók fel (EBH 2005.1359.).

Nem vitás, hogy a társadalombiztosítási szerv által lefolytatott orvosszakértői bizonyítás eredménye ugyanaz volt, mint a jelen bírósági eljárásban kirendelt dr. M. T. igazságügyi orvosszakértői véleményében foglalt megállapítások, viszont dr. N. L. igazságügyi orvosszakértő véleménye ettől eltérően határozta meg a felperes össz-szervezeti egészségkárosodásának kezdő időpontját.

A Kúria megállapította, hogy a munkaügyi bíróság az igazságügyi orvosszakértők személyes meghallgatása útján kísérelte meg a rendelkezésre álló orvosi véleményekben kimutatható ellentmondások feloldását, de felhasználta ehhez a hivatalos tudomásra jutás miatt a felperes korábbi perében dr. N. L. által készített szakértői véleményben írtakat is. Mindezekkel kapcsolatos részletes ténybeli megállapításait és jogi következtetését tartalmazó döntését részletesen megindokolta, tételesen az ítélet indokolásában ezen adatokkal foglalkozott, arra kitért. Kétségtelen, hogy bizonyos eltérések fennmaradtak, azonban végkövetkeztetésüket illetően mind az NRSZH két fokon is eljáró orvosszakértői bizottsága, mind dr. M. T. igazságügyi orvosszakértő véleménye egyezett a felperes össz-szervezeti egészségkárosodása kezdő időpontját illetően. Dr. N. L. igazságügyi orvosszakértő véleményének mellőzését pedig részletesen, különös tekintettel egy korábbi szakértői véleményében foglaltakra tekintettel indokolta a bíróság.

A felülvizsgálati kérelmében a felperes a Pp. 7. § megsértésére hivatkozott, azonban tartalmánál fogva ezen jogsértés a Pp. 3. § (3) bekezdését jelentette, ilyen jogsértést azonban a bíróság nem követett el, figyelemmel arra, hogy a szükséges bizonyítást az eljárása során lefolytatta és a fentiekben már kifejtettek szerint további bizonyítási eljárás lefolytatására a jogerős döntés meghozatalához nem volt szükség, ekként a felperest a bizonyítás körében sem kellett kioktatnia.

Minden betegséget együttesen értékelve jutott az NRSZH

orvosszakértői testülete, illetve az orvosszakértő az egészségkárosodás mértéke súlyának és a kezdő időpontja meghatározására, így további orvosi vizsgálat szükségtelen lett volna.

A fenti indokok szerint tehát helytálló a munkaügyi bíróság ítélete, ezért azt a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban perköltségigénye volt, ezért a Kúria annak viselésére a pervesztes felperest kötelezte [Pp. 78. § (1) bekezdés].

A felülvizsgálati eljárásban felmerült illetéket a magyar állam viseli a Tny. 81. §-a értelmében, mert a nyugellátással, illetve egészségkárosodással kapcsolatos perek tárgyi illeték- és költségmentesek.

Budapest, 2014. február 10.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Patassyné
dr. Dualszky Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k.
bíró

A kiadmány hitelével:

kúriai tisztviselő